

ТЫНЫС ЖЕТІСПЕУШІЛІГІ

Клиникалық-функциялық көрсеткіштеріне қарай тыныс жетіспеушілігінің түрлері:

- ◆ **Обструкциялық.**
- ◆ **Рестрикциялық.**
- ◆ **Диффузиялық.**
- ◆ **Аралас**

Обструкциялық - бронх өткізгіштігінің бұзылуына байланысты. Патогенезінде бронх қуысының тарылуы жатыр.

Обструкциялық тыныс жетіспеушілігіне әкелетін себептер:

- Бронхоспазм
- Аллергиялық ісіну
- Қабынулық ісіну
- Бронх шыршыты қабатының инфильтрациясы
- Бронхтың қақырықпен бітелуі
- Бронхиалды қабырғалардың стенозы

Рестриктивті тыныс жетіспеушілігі – өкпе тінінің кеңейіп, тарылу қабілетінің төмендегенде дамиды.

Рестриктивті тыныс жетіспеушілігіне әкелетін себептер:

- Эксудативті плеврит.
- Пневмоторакс.
- Пневмосклероз.
- Плевралардың жабысып қалуы.
- Кифосколиоз.
- Қабырғалар қозғалысы шектелгенде.

Диффузиялық тыныс жетіспеушілігі – альвеола-капиллярлық мембрананың физикалық және химиялық қасиеттерінің бұзылысынан болады.

Диффузиялық тыныс жетіспеушілігіне әкелетін себептер:

- Өкпенің итерстициялық тінінің және альвеолааралық қалқалардың түрлі себептерден ісінуі
- Өкпенің итерстициялық тінінің және альвеола аралық қалқалардың фиброзы
- Вентиляция мен перфузия ара қатынасы сәйкес болмауы
- Кіші шеңбер қанайналымының бұзылысы

ПАТОГЕНЕЗІНЕ БАЙЛАНЫСТЫ ТЫНЫС ЖЕТІСПЕУШІЛІГІНІҢ ЖІКТЕЛУІ:

Паренхиматозды
(гипоксемиялық,
өкпелік немесе I
типті ТЖ)

Вентиляциялық
(гиперкапниялық,
насосық немесе
II типті ТЖ)

ПАРЕНХИМАТОЗДЫ ТЫНЫС ЖЕТІСПЕУШІЛІГІНЕ ӘКЕЛЕТІН СЕБЕПТЕР:

- ✓ Пневмония
- ✓ Ересектердің респираторлы дистресс синдромы
- ✓ Өкпенің кардиогенді ісінуі

ВЕНТИЛЯЦИЯЛЫҚ ТЫНЫС ЖЕТІСПЕУШІЛІГІНЕ ӘКЕЛЕТІН СЕБЕПТЕР:

- Өкпенің созылмалы обструктивті ауруы;
- Тыныс бұлшықеттерінің зақымдануы;
- семіру;
- кифосколиоз.

**ДАМУ ЖЫЛДАМДЫҒЫНА БАЙЛАНЫСТЫ
ТЫНЫС ЖЕТІСПЕУШІЛІГІНІҢ ЖІКТЕЛУІ:**

Жедел тыныс
жетіспеушілігі

Созылмалы тыныс
жетіспеушілігі

ТЫНЫС ЖЕТІСПЕУШІЛІГІНІҢ АУЫРЛЫҚ ДӘРЕЖЕСІ БОЙЫНША ЖІКТЕЛУІ:

Дәрежесі	P_{aO_2} , мм рт. ст.	SaO_2 , %
Қалыптыда	>80	>95
I	60-79	90-94
II	40—59	75-89
III	<40	<75